

Llei 18/2012, de l'11 d'octubre, qualificada de modificació de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 11 d'octubre del 2012 ha aprovat la següent:

Llei 18/2012, de l'11 d'octubre, qualificada de modificació de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal

Exposició de motius

El Codi penal vigent va ser aprovat pel Consell General el 21 de febrer del 2005 i va entrar en vigor el 23 de setembre del mateix any. Més endavant, ja en l'exposició de motius de les modificacions introduïdes l'any 2008, s'esmentava que certs canvis puntuals obeïen a la previsió de la ratificació i l'entrada en vigor de certs tractats internacionals que Andorra havia signat i a l'adaptació que calia fer del cos legislatiu incloent-hi també algunes modificacions limitades del cos punitiu, recollides seguint les recomanacions d'organismes internacionals dels quals Andorra és part, especialment del Consell d'Europa.

La present modificació obeeix, en essència, a les mateixes motivacions: recentment el GRECO (Grup d'Estats contra la Corrupció), del qual forma part el Principat, va aprovar en el Plenari corresponent l'informe d'avaluació de Tercer cicle sobre Andorra efectuant una sèrie de recomanacions que convé implementar per tal de potenciar la lluita contra la corrupció des d'un punt de vista normatiu. Bona part de les modificacions introduïdes per aquesta Llei obeeixen a les recomanacions referides.

Així, s'amplia el concepte de benefici en el suborn -abans restringit a un avantatge econòmicament avaluable- a qualsevol tipus de benefici indegut i d'aquesta manera s'estén el camp d'aplicació del tipus penal. Igualment, tenint present que les institucions de l'autoria mediata i l'autoria per inducció ja cobreixen de manera més que completa el càstig de les conductes comeses per particular (corrupció activa) de manera indirecta o per persona interposada -cosa que no succeeix quan el subjecte actiu és un subjecte especial (autoritat i funcionari), ja que l'intermediari no gaudeix d'aquesta especialitat, raó per la qual ja existeix la previsió expressa d'actuació per persona interposada- s'ha inclòs el supòsit que, en els casos de corrupció activa, l'avantatge indegut no sigui per a l'autoritat o el funcionari sinó per a un membre de la seva família, un amic, etc., en definitiva, per a un tercer.

S'ha donat també un nou tractament a les conductes omissives castigant-les en el tipus bàsic, per entendre que no entren en conflicte amb la institució jurídica del silenci administratiu, ja que es requereix que, endemés, la conducta omissiva es realitzi a canvi d'avantatges indeguts.

Pel que fa a l'agreujament del tipus quan l'acció o omissió realitzada és "injusta" i a l'aclariment del seu significat, malgrat la manca de jurisprudència sobre aquesta qüestió, és clar que una acció o omissió s'ha de considerar injusta quan sigui contrària a l'ordenament jurídic i als seus principis informadors, incloent-hi els il·lícits administratius i civils en el seu concepte més ampli. Igualment, la noció d'acte de naturalesa política, per oposició a l'acte de naturalesa administrativa que també pot realitzar una autoritat, no ha de quedar circumscrita a l'acte polític per excel·lència: el vot, ja sigui en el sí d'una comissió, d'una cambra o d'un grup, sinó que també ha de comprendre altres actes del conjunt de potestats de l'autoritat concernida que no tinguin un caràcter marcadament administratiu. Seria el cas, per exemple, de la no-convocatòria d'un Ple quan se sap que es presentarà una moció de censura, o la no-inclusió d'una petició concreta en l'ordre del dia, etc.

Andorra ha fet recentment un pas endavant en relació amb el Conveni penal contra la corrupció en no procedir a la renovació de la reserva a l'article 6, relatiu als membres d'assemblees públiques estrangeres, i a l'article 10, relatiu als membres d'assemblees parlamentàries internacionals. Una conseqüència obligada era incloure'ls com a subjectes actius o passius dels tipus examinats que ha motivat la modificació de l'article 382 del Codi penal. De la mateixa manera, en modificar l'article s'hi han inclòs els àrbitres i els jurats estrangers, la qual cosa permetrà la ratificació del Protocol addicional al Conveni penal si l'estudi que s'ha d'impulsar conclou favorablement sobre aquesta possibilitat.

S'ha procedit també a un augment de les penes en aquest capítol seguint les recomanacions formulades d'acord amb els criteris de congruència i proporcionalitat que calia aplicar.

D'altra banda, l'adopció per part d'Andorra del Protocol opcional a la Convenció sobre els drets de l'infant relatiu a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització d'infants en la pornografia, adoptat a Nova York el 25 de maig del 2000 i l'adopció, en un termini breu, del Conveni del Consell d'Europa sobre la protecció dels menors contra l'explotació i l'abús sexuals, signat a Lanzarote el 25 d'octubre del 2007,

fa necessari, per imperatiu legal (de conformitat amb l'article 24.2 de la Llei qualificada reguladora de l'activitat de l'Estat en matèria de tractats, del 19 de desembre de 1996), i també convenient, per oportunitat legislativa, introduir en la Llei qualificada les disposicions que emanen dels instruments internacionals referits i que encara no es troben incorporades en el nostre Codi penal.

En relació amb el Protocol opcional, malgrat que la darrera reforma del Codi penal del 2008 ja tractava molts dels supòsits sancionables, és necessari introduir noves conductes en l'article 155, penalitzar la temptativa en l'article dedicat a l'esclavatge i afegir un agreujament a l'article 121 quan la víctima de la transferència sigui un menor o una persona vulnerable.

En relació amb la pornografia infantil, els imperatius del Conveni de Lanzarote, l'origen del qual es troba en la proliferació de noves conductes punibles relacionades amb l'aparició i l'evolució constant de les noves tecnologies de la comunicació i de la informació, forcen el legislador a criminalitzar determinades conductes, com ara l'accés a pàgines de pornografia infantil o l'assistència a actuacions pornogràfiques amb menors. A més, també cal incloure les definicions no recollides en la redacció actual per completar al màxim l'abast jurídic del delictes i evitar possibles llacunes en una qüestió tan cabdal com la pornografia infantil.

Finalment, les altres modificacions tendeixen a millorar la normativa en matèria de lluita contra el finançament del terrorisme o a solucionar qüestions d'interpretació que s'havien plantejat arran de l'aplicació del Codi penal.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.